

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 29, 2013

Nummer 29, 2013

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1163](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1160](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1179](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1158](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1182](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1173](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1159](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1155](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1157](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1180](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1171](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1153](#) 12-11-2013

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2013:1154](#) 12-11-2013

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2013:3188](#) 02-10-2013

Annotatie

[Onttrekking aan het verkeer bij vrijspraak](#)

mr. dr. P.A.M. Mevis

RECHTSPRAAK

Verbeurdverklaring. Het geldbedrag is onder de verdachte in beslag genomen. Teruggave van het geldbedrag aan de verdachte zou betekenen, gelet op de aard en functie ervan als wettig betaalmiddel, dat het geldbedrag in het economisch verkeer wordt gebracht. Iedere uitgave van het besmette geld door de verdachte, nu of in de toekomst, levert witwassen op. Naar het oordeel van het hof is dit in strijd met het algemeen belang, nu het geldbedrag, zoals het hof heeft bewezen verklaard, afkomstig is uit enig misdrijf en het ongecontroleerde bezit ervan schadelijk is voor de integriteit van het financiële en economische verkeer.

De raadsman van de verdachte heeft zich op het standpunt gesteld dat het geldbedrag van € 254.430,- kan worden verbeurd verklaard, ook in het geval het hof de verdachte zal ontslaan van alle rechtsvervolging.

Het hof overweegt als volgt.

De wettelijke voorwaarde voor de oplegging van de bijkomende straf van verbeurdverklaring is dat sprake is van een 'veroordeling wegens enig strafbaar feit'. De bewoordingen van artikel 33 lid 1 Sr laten dus niet toe dat de verbeurdverklaring wordt uitgesproken in het geval dat de verdachte, zoals hier, van alle rechtsvervolging is ontslagen. Onttrekking aan het verkeer van in beslag genomen voorwerpen kan worden opgelegd bij de rechterlijke uitspraak waarbij, niettegenstaande ontslag van alle rechtsvervolging, wordt vastgesteld dat een strafbaar feit is begaan (artikel 36b lid 1 onder 3° Sr).

Met de raadsman is het hof van oordeel dat het aantreffen van de drugsadministratie in de tas met contant geld niet anders dan tot de conclusie kan leiden dat sprake is van opbrengsten uit drugshandel, een strafbaar feit. Volgens vaste rechtspraak is geld als wettig betaalmiddel, ongeacht de herkomst en/of de bestemming ervan en ongeacht aan wie het toebehoort, niet vatbaar voor onttrekking aan het verkeer (o.a. HR 8 maart 2005, ECLI:NL:HR:2005:AR7626).

Het hof is van oordeel dat deze jurisprudentie van de Hoge Raad thans aanvulling behoeft in het geval verdachte ontslagen wordt van alle rechtsvervolging vanwege het voorhanden hebben van geld afkomstig uit eigen misdrijf. Vatbaar voor onttrekking aan het verkeer zijn de aan de verdachte toebehorende voorwerpen van zodanige aard dat het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met het algemeen belang, welke bij gelegenheid van het onderzoek naar het feit waarvan hij wordt verdacht, zijn aangetroffen, voor zover de voorwerpen kunnen dienen tot het begaan of de voorbereiding van soortgelijke feiten. Het hof stelt, met de raadsman en de advocaat-generaal, vast dat, gelet op de feiten en omstandigheden die leiden tot een vermoeden van witwassen en niettegenstaande ontslag van alle rechtsvervolging, een strafbaar feit is begaan, te weten overtreding van één (of meer) van de in de artikel 2 en/of 3 van de Opiumwet gegeven verboden. Voorts stelt het hof vast dat het geldbedrag van € 254.430,- door middel van of uit de baten van dat feit door de verdachte is verkregen.

Het geldbedrag is onder de verdachte in beslag genomen. Teruggave van het geldbedrag aan de verdachte zou betekenen, gelet op de aard en functie ervan als wettig betaalmiddel, dat het geldbedrag in het economisch verkeer wordt gebracht. Iedere uitgave van het besmette geld door de verdachte, nu of in de toekomst, levert witwassen op. Naar het oordeel van het hof is dit in strijd met het algemeen belang, nu het geldbedrag, zoals het hof heeft bewezen verklaard, afkomstig is uit enig misdrijf en het ongecontroleerde bezit ervan schadelijk is voor de integriteit van het financiële en economische verkeer.

Gelet op het voorgaande, is het hof van oordeel dat het geldbedrag van € 254.430,- moet worden onttrokken aan het verkeer.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 02-10-2013

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2013:3188

Zaaknummer: 23-000217-13

Wetsartikelen: 33 lid 1 Sr en 36b lid 1 onder 3 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt de toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2013:BV9087. Falende middelen over de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel.

De middelen klagen over de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel voor zover daarbij nader te noemen bedragen als uitgaven van de betrokkene zijn aangemerkt.

De Hoge Raad overweegt als volgt.

Het hof heeft blijkens zijn in 2.2 weergegeven overwegingen de in het SFO-rapport gemaakte gevolgtrekking overgenomen dat de betrokkene een factuur van 22 maart 2005 ten bedrage van € 4.760,- ter zake van 'Vacuümmachines c.a.' contant heeft betaald. Het hof heeft voorts vastgesteld dat de betrokkene heeft erkend dat deze factuur contant is betaald. Deze vaststelling is in cassatie niet betwist. De bewijsvoering van dit onderdeel van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel voldoet aan de uit artikel 359 lid 3 Sv voortvloeiende verplichting als hiervoor onder 3.2 onder (iii) bedoeld. Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het tiende middel klaagt over de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel voor zover daarbij in aanmerking is genomen dat de helft van de aankoop van de verdovende middelen (de 'Wassenaarse partij'), zijnde een bedrag van € 162.861,68, voor rekening van de betrokkene is gekomen.

Het hof heeft op grond van het vonnis in de strafzaak vastgesteld dat de betrokkene tezamen met ten minste één ander heeft gepoogd hennep en marihuana uit Nederland uit te voeren, dat de betrokkene een hoeveelheid van de aangetroffen partij hennep/marihuana heeft aangekocht en dat hij onderhandelingen heeft gevoerd over de levering en de prijs daarvan. Deze vaststellingen van het hof behoeven in het kader van de ontnemingsprocedure geen nader bewijs. Het hof heeft voor de berekening en de gehanteerde aankooprijzen verwezen naar hetgeen de rechtbank daaromtrent heeft vastgesteld. Met die verwijzing kon het hof, dat heeft vastgesteld dat door de betrokkene noch door het Openbaar Ministerie tegen die berekening en aankooprijzen bezwaar is gemaakt, volstaan. Voor zover het middel klaagt

over de bewijsvoering van deze onderdelen van de motivering van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel, is het ongegrond.

Het hof heeft voorts geoordeeld dat mede gelet op het feit dat de betrokkene slechts over één andere persoon als financier rept, alsmede omdat niet aannemelijk is geworden dat de aangetroffen partij op de pof is geleverd noch dat deze via een bankoverschrijving is betaald, het aannemelijk is dat de betrokkene de helft van de aankoopprijs van deze partij betaald heeft en dat dit in contanten is geschied. Voor zover het middel klaagt dat het hof ten onrechte niet heeft vermeld aan welke verklaring van de betrokkene het heeft ontleend dat hij slechts over één andere financier rept, geldt het volgende.

Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep heeft de raadsman van de betrokkene aldaar het woord gevoerd overeenkomstig door hem overgelegde en aan het proces-verbaal gehechte pleitnotities. Die houden het volgende in:

'Waar het OM bij conclusie van antwoord van 4 februari 2010 (pag. 9) verwees naar telefoongesprekken, die [betrokkene] op 11 en 13 maart 2005 voerde met een onbekende Nederlander met een spaans telefoonnummer (pv 1532/2005/9037, pag. 986-991) ging het, voor zover [betrokkene] zich thans nog kan herinneren, nu juist ook om [betrokkene 8]. Er is aan [betrokkene] alleen niet meer duidelijk, waarom dat gesprek plaatsvond met een spaans telefoonnummer. Er moeten in ieder geval nog meer telefoongesprekken zijn geweest met dezelfde persoon, maar daarvan is in de p-v's niets meer terug te vinden.

Wellicht zijn andere gesprekken gevoerd via andere telefoonnummers. De baas was [betrokkene] zeker niet. Er werd wel overlegd over de vergoeding, die hij zou ontvangen. Voor de partij, die op de [f-straat] in beslag werd genomen, heeft [betrokkene] in ieder geval zelf niets betaald. Hij heeft er ook geen cent aan verdiend."

Het Hof heeft in zijn overwegingen het namens de betrokkene gevoerde verweer dat de aangetroffen verdovende middelen niet door hem zijn betaald, verworpen en aannemelijk geacht dat de helft van de aankoopprijs van die verdovende middelen voor rekening van de betrokkene is gekomen. De overweging van het Hof dat de betrokkene "slechts rept over één andere financier" ziet niet op een verklaring van de betrokkene van die strekking, maar is kennelijk een aan de verklaringen van de betrokkene - waaraan in de pleitnotitie van de raadsman is gerefereerd - ontleende gevolgtrekking van het Hof, die niet voor nadere bewijsvoering vatbaar is. Ook deze klacht is mitsdien ongegrond. '

De feiten en omstandigheden op grond waarvan het hof tot zijn oordeel is gekomen dat de betrokkene aan zijn broer een bedrag van € 9.000,- heeft terugbetaald dat door deze op verzoek van de betrokkene op 30 april 2002 is gestort op de bankrekening van [A] BV, zijn in

de overwegingen van het hof weergegeven onder vermelding van de vindplaatsen van de bewijsmiddelen waaraan het hof die feiten en omstandigheden heeft ontleend. Voor zover het middel klaagt dat de bewijsvoering van dit onderdeel van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ontoereikend is, is het ongegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, vermindert het te betalen bedrag in die zin dat de hoogte daarvan € 380.000,- bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1163

Zaaknummer: 11/03694

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Falende klacht dat het hof 'inbreuk heeft gemaakt op het onmiddellijkheidsbeginsel en het recht op een eerlijk proces' door tegenover politieambtenaren afgelegde verklaringen van medeverdachten, die door dezen ten opzichte van de Rh-C zijn herroepen, voor het bewijs te bezigen zonder deze personen als getuigen ter terechtzitting te hebben gehoord. Het hof heeft geoordeeld dat de tegenover de politie afgelegde verklaringen van X en Y voor het bewijs kunnen worden gebezigd zonder hen ter terechtzitting in hoger beroep te hebben gehoord.

Het middel bevat de klacht dat het hof 'inbreuk heeft gemaakt op het onmiddellijkheidsbeginsel en het recht op een eerlijk proces' door tegenover politieambtenaren afgelegde verklaringen van medeverdachten, die door dezen ten overstaan van de raadsheer-commissaris zijn herroepen, voor het bewijs te bezigen zonder deze personen als getuigen ter terechtzitting te hebben gehoord.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het hof heeft geoordeeld dat de tegenover de politie afgelegde verklaringen van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] voor het bewijs kunnen worden gebezigd zonder hen ter terechtzitting in hoger beroep te hebben gehoord. Daartoe heeft het hof overwogen dat de verklaringen van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] bruikbaar zijn voor het bewijs van het de verdachte ten laste gelegde en bewezen verklaarde medeplegen van schuldheiling van een Fiat Panda, nu de betrokkenheid van de verdachte in voldoende mate steun vindt in ander bewijsmateriaal, in het bijzonder de inhoud van de onder 7 als bewijsmiddel gebezigde verklaring van [betrokkene 3]. In aanmerking genomen dat het bedoelde bewijsmiddel inhoudt dat [betrokkene 3] de verdachte in de week voorafgaand aan 8 februari 2009 heeft zien rijden in een kleine zwarte auto, terwijl hij wist dat de verdachte geen auto heeft, en dat het een feit van algemene bekendheid is dat een Fiat Panda valt aan te merken als een kleine auto geeft het oordeel van het hof niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1154

Zaaknummer: 11/03345

Wetsartikelen: 344 lid 1 sub 1 Sv

RECHTSPRAAK

In cassatie moet ervan worden uitgegaan dat de inbeslagneming heeft plaatsgevonden terwijl de verbalisant(en) niet in het bezit was/waren van de op grond van de Awbi vereiste machtiging tot binnentreden, en dat het ontbreken van die machtiging een onherstelbaar vormverzuim in het voorbereidend onderzoek als bedoeld in artikel 359a Sv oplevert. Echter, in casu, waarin de eerder aanwezige en zich rechtmatig in de woning van de – afwezige – verdachte bevindende verbalisanten ex artikel 9 Opiumwet bevoegd zouden zijn geweest tot onmiddellijke inbeslagneming van het daarvoor vatbare materiaal dat verband hield met de door hen aangetroffen hennepkwekerij, kan niet gezegd worden dat door het ontbreken van de machtiging tot binnentreden van de binnen niet al te lange tijd na het aantreffen op verzoek van de eerstbedoelde verbalisanten ter plaatse gekomen andere verbalisanten een belangrijk strafvorderlijk voorschrift of rechtsbeginsel in aanzienlijke mate is geschonden en evenmin dat verdachte, die zulks ook niet heeft gesteld, daardoor daadwerkelijk in zijn verdediging is geschaad.

Het middel klaagt dat het hof het verweer strekkende tot bewijsuitsluiting dan wel strafvermindering op de voet van artikel 359a Sv onvoldoende gemotiveerd heeft verworpen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het gaat in dit geding om het volgende. Op 18 oktober 2005 om 14.31 uur zijn verbalisanten op grond van artikel 8 lid 2 Politiewet 1993 (thans artikel 7 lid 2 Politiewet 2012) en tevens voorzien van een machtiging tot binnentreden rechtmatig binnengetreden in de woning van de verdachte, die daarin niet aanwezig was. Daarbij is een in werking zijnde hennepkwekerij aangetroffen. Naar aanleiding daarvan is door de verbalisanten om assistentie verzocht, waarop een aantal andere verbalisanten ter plaatse is gekomen en de hennepkwekerij vanaf 16.00 uur tot 21.30 uur is ontmanteld. Niet vaststaat

wanneer de verbalisanten die om assistentie hebben verzocht de woning hebben verlaten.

Namens de verdachte is de stelling betrokken dat, nadat het op de hulpverlening betrekking hebbende onderzoek kennelijk op enig moment was afgerond, een (nieuwe) machtiging tot binnentreden was vereist ten behoeve van het vanaf 16.00 uur door andere verbalisanten in de woning verrichte onderzoek met betrekking tot de hennepkwekerij, en dat bij gebreke daarvan de inbeslagneming van de hennepplanten en hetgeen tot de hennepkwekerij behoorde onrechtmatig is geweest, zodat daaraan op de voet van artikel 359a Sv het gevolg bewijsuitsluiting, althans strafvermindering moet worden verbonden.

In cassatie moet ervan worden uitgegaan dat de inbeslagneming heeft plaatsgevonden terwijl de betreffende verbalisant(en) niet in het bezit was/waren van de op grond van de Awbi vereiste machtiging tot binnentreden, en dat het ontbreken van die machtiging een onherstelbaar vormverzuim in het voorbereidend onderzoek als bedoeld in artikel 359a Sv oplevert.

Voor het antwoord op de vraag of dit verzuim van dien aard is geweest dat het door de inbeslagneming verkregen materiaal van het bewijs moet worden uitgesloten of tot strafvermindering aanleiding moet geven, geldt het volgende. In het onderhavige geval, waarin de eerder aanwezige en zich rechtmatig in de woning van de – afwezige – verdachte bevindende verbalisanten op de voet van artikel 9 Opiumwet bevoegd zouden zijn geweest tot onmiddellijke inbeslagneming van het daarvoor vatbare materiaal dat verband hield met de door hen aangetroffen hennepkwekerij, kan niet gezegd worden dat door het ontbreken van de machtiging tot binnentreden van de binnen niet al te lange tijd na het aantreffen op verzoek van de eerstbedoelde verbalisanten ter plaatse gekomen andere verbalisanten een belangrijk strafvorderlijk voorschrift of rechtsbeginsel in aanzienlijke mate is geschonden en evenmin dat de verdachte, die zulks ook niet heeft gesteld, daardoor daadwerkelijk in zijn verdediging is geschaad.

Daarop stuiten de klachten van het middel af.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1153

Zaaknummer: 11/03322

Wetsartikelen: 359a Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht schuldheiling en verduistering. Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de A-G is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel klaagt over de motivering van hetgeen onder 5 is bewezenverklaard. Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4-6 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 5 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Conclusie A-G:

De door het hof gebezigde bewijsmiddelen houden in dat de verdachte betrokken is geweest bij de zware mishandeling van [betrokkene 6] en [betrokkene 7] in het huis van die [betrokkene 7], alsmede dat de verdachte de sleutelbos en de portemonnee van die beide slachtoffers heeft weggenomen (bewijsmiddelen 1, 2 en 3). Tevens houden de bewijsmiddelen in dat in de woning van de verdachte zijn aangetroffen twee rijbewijzen ten name van [betrokkene 2] en [betrokkene 1], twee paspoorten ten name van [betrokkene 3] en [betrokkene 4], één bankpas ten name van [betrokkene 5] en twee portemonnees met onder andere identiteitskaarten ten name van [betrokkene 6] en [betrokkene 7] (bewijsmiddel 6). Uit onderzoek van de politie is voorts gebleken van de aangiftes van vermissing van de voornoemde paspoorten en de bankpas, en de aangiftes van diefstal (uit een personenauto) waarbij de rijbewijzen van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] zouden zijn buitgemaakt (bewijsmiddel 7). De bewijsmiddelen houden evenwel niets in met betrekking tot verdachtes wetenschap van de herkomst van deze goederen en evenmin verschaffen zij uitleg over hoe de verdachte in het bezit van deze goederen is gekomen. Een nadere motivering door het hof wordt hier node gemist. Aldus is het oordeel van het hof dat de verdachte ten tijde van het voorhanden krijgen van de rijbewijzen van [betrokkene 1] en [betrokkene 2] redelijkerwijs had moeten vermoeden dat deze van misdrijf afkomstig waren niet begrijpelijk. Evenmin is zonder nadere motivering, die ontbreekt, begrijpelijk het oordeel van het hof dat de verdachte

de paspoorten van [betrokkene 4] en [betrokkene 3] en de bankpas van [betrokkene 5] zich wederrechtelijk heeft toegeëigend. De bewezenverklaring is dus ontoereikend gemotiveerd.

Het middel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1180

Zaaknummer: 12/03564

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt de toepasselijke overweging uit ECLI:NL:HR:2010:BM2452 met betrekking tot artikel 342 lid 2 Sv. Het hof heeft gemotiveerd dat en waarom het van oordeel is dat voldoende steunbewijs voor de belastende verklaringen van X te vinden is in de overige getuigenverklaringen.

Het middel klaagt dat het hof de bewezenverklaring uitsluitend heeft doen steunen op de verklaring van één getuige.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Volgens artikel 342 lid 2 Sv – dat de tenlastelegging in haar geheel betreft en niet een onderdeel daarvan – kan het bewijs dat de verdachte het ten laste gelegde feit heeft begaan, door de rechter niet uitsluitend worden aangenomen op de verklaring van één getuige. Deze bepaling strekt ter waarborging van de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing, in die zin dat zij de rechter verbiedt tot een bewezenverklaring te komen ingeval de door één getuige gereleveerde feiten en omstandigheden op zichzelf staan en onvoldoende steun vinden in ander bewijsmateriaal. Opmerking verdient nog dat het bij de in cassatie aan te leggen toets of aan het bewijsminimum van artikel 342 lid 2 Sv is voldaan, van belang kan zijn of de feitenrechter zijn oordeel dat dat het geval is, nader heeft gemotiveerd (vgl. ECLI:NL:HR:2010:BM2452, NJ 2010/515).

Het hof heeft gemotiveerd dat en waarom het van oordeel is dat voldoende steunbewijs voor de belastende verklaringen van [slachtoffer] te vinden is in de verklaringen van haar moeder ([betrokkene 1]), haar vader ([betrokkene 2]), [betrokkene 3], [betrokkene 4] en [betrokkene 5] en in de verklaring van de verdachte zelf.

In het onderhavige geval kan, mede gelet op die nadere motivering, niet worden gezegd dat de tot het bewijs gebezigde verklaringen van [slachtoffer] onvoldoende steun vinden in het overige bewijsmateriaal. Anders dan in het middel wordt betoogd, is dus geen sprake van schending van artikel 342 lid 2 Sv.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1158

Zaaknummer: 12/02173

Wetsartikelen: 342 lid 2 Sv

RECHTSPRAAK

De werkwijze die de rechtbank in casu in haar zgn. Promis-vonnissen heeft gevolgd ten aanzien van de – door het hof overgenomen – bewijsmotivering, komt erop neer dat de redengevende feiten en het onderzoek waarop de beslissing steunt dat verdachte het ten laste gelegde heeft begaan, zijn vermeld in een bewijsredenering waarbij de rechtbank heeft volstaan met een verwijzing naar de wettige bewijsmiddelen waaraan die feiten en dat onderzoek zijn ontleend (vgl. ECLI:NL:HR:2007:BA0424). In dat opzicht wijkt het vonnis in casu af van de beslissing waarop het in het middel genoemde arrest (ECLI:NL:HR:2011:BP8498) betrekking heeft.

Het middel komt op tegen de motivering van de bewezenverklaring.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel klaagt dat de rechtbank de verklaring van de verdachte, die in de bewijsmotivering als volgt is weergegeven:

'de revolver zat in mijn tas maar ik weet er niets vanaf; ik leen mijn auto vaak uit aan anderen en die laten wel eens spullen hierin achter; een vriend van mij gebruikt een van de bivakmutsen bij optredens terwijl hij niet in beeld wil komen'

en die door haar niet geloofwaardig is geacht, ten onrechte onder 'de bewijsmiddelen' heeft opgenomen.

De werkwijze die de rechtbank in de onderhavige zaak in haar zogenoemde Promis-vonnissen heeft gevolgd ten aanzien van de – door het hof overgenomen – bewijsmotivering, komt erop neer dat de redengevende feiten en omstandigheden waarop de beslissing steunt dat de verdachte het ten laste gelegde heeft begaan, zijn vermeld in een bewijsredenering waarbij de rechtbank heeft volstaan met een verwijzing naar de wettige bewijsmiddelen waaraan die feiten en omstandigheden zijn ontleend (vgl. HR 15 mei 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA0424, NJ 2007/387). In dat opzicht wijkt het onderhavige vonnis af van de beslissing waarop het in het middel genoemde arrest (HR 26 april 2011, ECLI:NL:HR:2011:BP8498) betrekking heeft.

De rechtbank heeft in haar bewijsmotivering tot uitdrukking gebracht dat zij geen geloof heeft gehecht aan de onder 3.3 weergegeven verklaring van de verdachte. Geen rechtsregel verzet zich ertegen dat de rechter in zijn bewijsmotivering feiten of omstandigheden – hier de inhoud van voormelde verklaring van de verdachte – weergeeft teneinde vervolgens tot uitdrukking te brengen dat daaraan moet worden voorbijgegaan (vgl. HR 18 november 2008, ECLI:NL:HR:2008:BF1182, NJ 2008/612).

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwijst de zaak naar de rol van 19 november 2013 en houdt iedere verdere beslissing aan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1159

Zaaknummer: 12/01734

Wetsartikelen: 359 lid 2 en 3 Sv

RECHTSPRAAK

De bewezenverklaring voor zover inhoudende dat verdachte redelijkerwijs moest weten dat een op zijn naam gesteld rijbewijs ongeldig was verklaard, is niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring voorts het volgende overwogen:

'Overwegingen omtrent het bewijs van het ten laste gelegde.

Aan verdachte is ten laste gelegd dat hij een auto heeft bestuurd, terwijl zijn rijbewijs ongeldig was verklaard, hetgeen hij wist of redelijkerwijs had moeten weten. De raadsman heeft ter terechtzitting van het hof van 21 november 2011 betoogd dat verdachte van de betreffende beslissing van 16 september 2009 van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen niet op de hoogte was, niettegenstaande het feit dat die beslissing hem aangetekend is toegezonden en deze niet retour is ontvangen door het CBR. De raadsman heeft in dit verband gewezen op een uitspraak van dit hof van 17 februari 2011, waarin wordt gesteld dat "uit de omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte per aangetekende brief is verzonden en die brief niet retour is gekomen niet zonder meer kan worden afgeleid dat verdachte wist of redelijkerwijs moest weten dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard". Het hof kwam in die zaak tot een vrijspraak. Nu eenzelfde situatie zich in deze zaak heeft voorgedaan - aldus de raadsman - dient verdachte te worden vrijgesproken van het hem ten laste gelegde.

Het hof overweegt hierover het navolgende.

Het enkele feit dat een beslissing tot ongeldigverklaring van het rijbewijs aangetekend is gestuurd naar het juiste GBA-adres en de betreffende brief niet retour is gezonden naar het CBR kan - indien de betreffende verdachte ontkent op de hoogte te zijn geweest van bedoelde beslissing - ontoereikend zijn voor een bewezenverklaring. In zoverre volgt het hof het verweer van de raadsman.

In de thans ter beoordeling staande zaak zijn er echter (meer) omstandigheden, die verdachte hadden kunnen en ook moeten alarmeren inzake de vraag of zijn rijbewijs nog wel geldig was. Uit de documentatie van verdachte blijkt dat hij op 6 juni 2008 en 11 juni 2009 is aangehouden ter zake van een alcohol verkeersdelict voor welke feiten hij op 15 februari 2010 respectievelijk 13 december 2010 is veroordeeld door de politierechter Zwolle-Lelystad. Op 8 december 2010 heeft verdachte, nadat hij was aangehouden voor het onderhavige strafbare feit, ten overstaan van verbalisanten verklaard dat hij op enig moment na zijn (tweede) aanhouding een brief heeft ontvangen van het CBR, inhoudende dat hij de EMA-cursus moest volgen. Omdat verdachte de daarmee gemoeide kosten niet kon betalen, heeft hij telefonisch contact gezocht met het CBR. In dat gesprek werd hem - volgens zijn eigen verklaring - verteld dat het niet volgen van die cursus consequenties zou hebben voor zijn rijbewijs.

Op grond van de overige stukken kan worden vastgesteld dat het CBR het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs in een brief d.d. 16 september 2009 aangetekend heeft verzonden naar het destijds geldende GBA-adres van verdachte. Deze aangetekend verzonden brief is niet retour gekomen.

Het vorenstaande, in onderlinge samenhang gezien, leidt tot het oordeel van het hof dat verdachte redelijkerwijs moest weten dat, toen hij op 8 december 2010 een personenauto bestuurde, hem dat krachtens een ongeldigverklaring van zijn rijbewijs niet was toegestaan.'

Het oordeel van het hof dat uit de enkele omstandigheid dat het besluit tot ongeldigverklaring van het rijbewijs van de verdachte per aangetekende brief aan hem is verzonden en niet retour is gekomen bij het CBR, niet kan worden afgeleid dat de verdachte redelijkerwijs moest weten dat zijn rijbewijs ongeldig was verklaard, is juist. Die gevolgtrekking kan daaraan ook niet worden verbonden indien die omstandigheid wordt beoordeeld in samenhang met de overige door het hof in aanmerking genomen omstandigheden die vermeld zijn in de hiervoor weergegeven overwegingen van het hof. De bewezenverklaring voor zover inhoudende dat de verdachte redelijkerwijs moest weten dat een op zijn naam gesteld rijbewijs ongeldig was verklaard, is daarom niet naar de eis der wet met redenen omkleed.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1179

Zaaknummer: 11/05692

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

De stukken van het geding houden in dat verdachte in e.a. is gedagvaard voor de meervoudige economische kamer van de rechtbank en dat deze kamer de zaak heeft behandeld en uitspraak heeft gedaan. Ingevolge artikel 52 WED jo. artikel 64 RO behandelen en beslissen de gerechtshoven in hoger beroep de zaken waarin door economische kamers van de rechtbanken vonnis is geweest. Dit betekent dat de strafzaak in hoger beroep kon worden behandeld en beslist door de meervoudige economische kamer van het hof.

De Hoge Raad overweegt als volgt.

Voor de beoordeling van het middel zijn de volgende wettelijke bepalingen van belang:

Artikel 38 WED luidt:

'De kennisneming van economische delicten in eerste aanleg is bij uitsluiting opgedragen aan de rechtbank. Economische delicten worden behandeld en beslist door de economische kamers van de rechtbank, bedoeld in artikel 52 van Wet op de rechterlijke organisatie.'

Artikel 39 WED luidt:

'1. De economische kamers van de rechtbank, bedoeld in artikel 52 van de Wet op de rechterlijke organisatie, behandelen en beslissen ook zaken betreffende strafbare feiten die geen economische delicten zijn, indien de rechtbank bevoegd is tot kennisneming van die strafbare feiten en die strafbare feiten zijn begaan in samenhang met een of meer economische delicten, en die strafbare feiten ten laste zijn gelegd samen met een of meer van die economische delicten.

2. Berechting door een andere dan de economische kamer is mogelijk indien economische delicten zijn begaan in samenhang met een of meer strafbare feiten, niet zijnde economische delicten waarvan de rechtbank bevoegd is kennis te nemen en die economische delicten ten laste zijn gelegd samen met een of meer van die andere strafbare feiten.'

Artikel 52 WED luidt:

'De economische kamer van de gerechtshoven, bedoeld in artikel 64 van de Wet op de rechterlijke organisatie, behandelen en beslissen uitsluitend zaken waarin door de economische kamers van de rechtbanken vonnis is gewezen.'

En artikel 64 RO luidt:

'Het bestuur vormt voor het behandelen en beslissen van zaken waarin door de economische kamers van de rechtbanken vonnis is gewezen dan wel een bevel of een beschikking is gegeven, enkelvoudige en meervoudige kamers onder de benaming van economische kamers. Het bestuur bepaalt de bezetting van deze kamers.'

De stukken van het geding houden in dat de verdachte in eerste aanleg is gedagvaard voor de meervoudige economische kamer van de Rechtbank Dordrecht en dat deze kamer de zaak heeft behandeld en uitspraak heeft gedaan op 14 december 2012. Ingevolge artikel 52 WED in verbinding met artikel 64 RO behandelen en beslissen de gerechtshoven in hoger beroep de zaken waarin door economische kamers van de rechtbanken vonnis is gewezen. Dit betekent dat de strafzaak in hoger beroep kon worden behandeld en beslist door de meervoudige economische kamer van het hof. Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1182

Zaaknummer: 12/04779

Wetsartikelen: 38 WED, 39 WED en 52 WED

RECHTSPRAAK

In casu heeft verdachte voorlopige hechtenis ondergaan en is zowel in eerste aanleg als in hoger beroep aan hem ex artikel 41 lid 1 Sv een raadsman toegevoegd. Uit de stukken van het geding blijkt evenwel dat die raadsman zich reeds in eerste aanleg uit de zaak had teruggetrokken en dat hij het bewijs van toevoeging in hoger beroep voorafgaande aan de terechtzitting aan het hof heeft teruggestuurd met bericht dat hij ook in hoger beroep niet voor verdachte optreedt. De stukken van het geding houden niet in dat in hoger beroep een andere advocaat zich als raadsman heeft gesteld en evenmin dat toevoeging van een andere raadsman als bedoeld in artikel 45 lid 1 Sv heeft plaatsgevonden, zodat het ervoor moet worden gehouden dat verdachte in hoger beroep geen raadsman heeft gehad.

Het middel behelst de klacht dat het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep nietig is omdat het hof heeft verzuimd een (andere) raadsman toe te voegen.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Ingevolge artikel 41 lid 1, aanhef en onder b, Sv wordt aan de verdachte die geen raadsman heeft, door het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand een raadsman toegevoegd wanneer hoger beroep is ingesteld tegen het eindvonnis in eerste aanleg en het een zaak betreft waarin zijn voorlopige hechtenis is bevolen, op ambtshalve last van de voorzitter van het gerechtshof.

Ingevolge artikel 45 lid 1 Sv wordt bij verhindering of ontstentenis van de toegevoegde raadsman zo nodig aan de verdachte onverwijld een andere raadsman toegevoegd. Ingeval de raadsman is toegevoegd op last van een rechterlijke autoriteit, dient ingevolge het derde lid van voornoemde bepaling de vervanging na een daartoe strekkende last van die autoriteit te geschieden. Blijkt van de verhindering of ontstentenis van de raadsman pas op de terechtzitting, dan dient ingevolge het vierde lid van voornoemde bepaling de voorzitter last tot toevoeging van een andere raadsman te geven.

In dit geval heeft de verdachte voorlopige hechtenis ondergaan en is zowel in eerste aanleg als in hoger beroep aan hem op de voet van artikel 41 lid 1 Sv een raadsman toegevoegd. Uit de stukken van het geding blijkt evenwel dat die raadsman zich reeds in eerste aanleg uit de zaak had teruggetrokken en dat hij het bewijs van toevoeging in hoger beroep voorafgaande aan de terechtzitting aan het hof heeft teruggestuurd met bericht dat hij ook in hoger beroep niet voor de verdachte optreedt. De stukken van het geding houden niet in dat in hoger beroep een andere advocaat zich als raadsman heeft gesteld en evenmin dat toevoeging van een andere raadsman als bedoeld in artikel 45 lid 1 Sv heeft plaatsgevonden, zodat het ervoor moet worden gehouden dat de verdachte in hoger beroep geen raadsman heeft gehad. Uit de stukken van het geding blijkt niet dat het hof zich ervan heeft vergewist dat, gelet op het in artikel 45 lid 1 Sv vervatte voorbehoud, in dit geval van de toevoeging van een andere raadsman kon worden afgezien.

De in het belang van de verdachte gegeven voorschriften vervat in artikel 41 lid 1, aanhef en onder b, Sv en artikel 45 lid 1, 3 en 4 Sv zijn van een zo grote betekenis dat, al wordt zulks niet uitdrukkelijk in de wet bepaald, de niet-nakoming daarvan geacht moet worden aan een geldige behandeling van het onderzoek op de terechtzitting in de weg te staan.

Het middel is dus terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1155

Zaaknummer: 11/03728

Wetsartikelen: 41 Sv en 45 Sv

RECHTSPRAAK

Met zijn overweging dat verdachte 'eerder terzake strafbare feiten is veroordeeld' heeft het hof tot uitdrukking gebracht dat verdachte een keer eerder voor strafbare feiten onherroepelijk is veroordeeld. Uit het door het hof genoemde UJD kan evenwel niet worden afgeleid dat de desbetreffende veroordeling betrekking heeft op meer strafbare feiten. Op die grond moet worden aangenomen dat sprake is van een kennelijke misslag. De Hoge Raad leest de bestreden overweging met verbetering van deze misslag.

Het middel klaagt over de strafmotivering.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Met zijn overweging dat de verdachte 'eerder terzake strafbare feiten is veroordeeld' heeft het hof tot uitdrukking gebracht dat de verdachte een keer eerder voor strafbare feiten onherroepelijk is veroordeeld. Uit het door het hof genoemde Uittreksel Justitiële Documentatie kan evenwel niet worden afgeleid dat de desbetreffende veroordeling betrekking heeft op meer strafbare feiten. Op die grond moet worden aangenomen dat sprake is van een kennelijke misslag. De Hoge Raad leest de bestreden overweging met verbetering van deze misslag. Aan het middel komt daarom de feitelijke grondslag te ontvallen.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1160

Zaaknummer: 12/01199

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Zoals volgt uit HR 1 juli 1997, NJ 1997/675 kan, ingeval verdachte noch diens raadsman ter terechtzitting is verschenen, de rechter niet op de enkele grond dat de dagvaarding voor die terechtzitting een aantekening behelst dat aan de raadsman een afschrift van die dagvaarding is verstrekt, aannemen dat aan artikel 51 Sv is voldaan, maar dient hij te onderzoeken of een zodanig afschrift daadwerkelijk aan de raadsman is verzonden. Nu aanwijzingen voor het tegendeel ontbreken moet het in cassatie ervoor worden gehouden dat het hof zijn in het bestreden arrest besloten liggende oordeel dat artikel 51 Sv is nageleefd, uitsluitend heeft gebaseerd op de aantekening op de dagvaarding. Niet blijkt dat het hof het hiervoor bedoelde onderzoek heeft gedaan. Dat brengt mee dat het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep aan nietigheid lijdt.

Het middel strekt ten betoge dat het hof tot behandeling van de zaak is overgegaan, terwijl uit het arrest noch uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt dat het hof onderzoek heeft gedaan naar de reden van afwezigheid van de raadsman van de verdachte.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep is aldaar de verdachte noch diens raadsman verschenen en heeft het hof tegen de niet-verschenen verdachte verstek verleend.

Aan de voet van het dubbel van de dagvaarding van de verdachte om in hoger terecht te staan is de volgende aantekening geplaatst en geparafeerd: 'Afschrift aan raadsman verstrekt op: 26-09-2011.'

Zoals volgt uit het arrest van de Hoge Raad van 1 juli 1997, NJ 1997/675 kan, ingeval de verdachte noch diens raadsman ter terechtzitting is verschenen, de rechter niet op de enkele grond dat de dagvaarding voor die terechtzitting een aantekening behelst dat aan de raadsman een afschrift van die dagvaarding is verstrekt, aannemen dat aan het voorschrift van artikel 51

Sv is voldaan, maar dient hij te onderzoeken of een zodanig afschrift daadwerkelijk aan de raadsman is verzonden.

Nu aanwijzingen voor het tegendeel ontbreken moet het in cassatie ervoor worden gehouden dat het hof zijn in het bestreden arrest besloten liggende oordeel dat het voorschrift van artikel 51 Sv in hoger beroep is nageleefd, uitsluitend heeft gebaseerd op de hiervoor bedoelde aantekening. Niet blijkt dat het hof heeft onderzocht of een afschrift van de dagvaarding in hoger beroep daadwerkelijk aan de raadsman is verzonden. Een en ander brengt, gelet op hetgeen onder 2.4 is overwogen, mee dat het onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep aan nietigheid lijdt, zodat de bestreden uitspraak niet in stand kan blijven.

Het middel is dus gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1171

Zaaknummer: 11/05484

Wetsartikelen: 51 Sv

RECHTSPRAAK

De eerste klacht strekt kennelijk ten betoge dat de in het arrest genoemde in beslag genomen voorwerpen verdachte niet toebehoren. Daarvan uitgaande heeft verdachte bij zijn klacht over de motivering van de v.v. geen rechtens te respecteren belang. Verbeurdverklaring van voorwerpen die een verdachte niet (zouden) toebehoren als bedoeld in artikel 33a Sr treft hem immers niet in zijn vermogen. In zoverre kan het middel niet tot cassatie leiden (vgl. ECLI:NL:HR:2013:BZ1897). Voor zover het middel ziet op de verbeurdverklaring van de geldbedragen, is het terecht voorgesteld. 's Hofs oordeel dat de bewezenverklaarde feiten zijn begaan m.b.v. die voorwerpen dan wel dat die voorwerpen geheel of grotendeels d.m.v. die feiten zijn verkregen, is zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk. Voor zover het middel betrekking heeft op de onttrekking aan het verkeer van de in het arrest genoemde in beslag genomen voorwerpen faalt het op de gronden als vermeld in de conclusie. Ten aanzien van de 'Witte stickers' en de 'Loonafrekening, kopie id en bankpas' is 's hofs oordeel dat de feiten zijn begaan of voorbereid met behulp van deze voorwerpen en het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met het algemeen belang zonder nadere motivering, welke ontbreekt, niet begrijpelijk.

De Hoge Raad overweegt als volgt.

Het middel klaagt onder meer dat, in aanmerking genomen dat uit de aan het arrest gehechte bijlage II waarnaar het hof verwijst, blijkt dat van de in beslag genomen voorwerpen 4, 5, 6, 7, 10 en 12 (te weten: een bril, een telefoon, een kledingstuk, twee simkaarten, vier pantoffels en nog een bril) geen eigenaar bekend is, het oordeel van het hof dat de verbeurd te verklaren voorwerpen aan de verdachte toebehoren niet zonder meer begrijpelijk is.

Die klacht strekt kennelijk ten betoge dat de hiervoor genoemde in beslag genomen voorwerpen de verdachte niet toebehoren. Daarvan uitgaande moet worden geoordeeld dat de verdachte bij zijn klacht over de motivering van de verbeurdverklaring geen rechtens te respecteren belang heeft. Verbeurdverklaring van voorwerpen die een verdachte niet (zouden) toebehoren als bedoeld in artikel 33a Sr treft hem immers niet in zijn vermogen. Het middel kan voor zover het betrekking heeft op de verbeurdverklaring van de voorwerpen vermeld onder 4, 5, 6, 7, 10 en 12 van bijlage II dan ook niet tot cassatie leiden (vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ1897).

Voor zover het middel betrekking heeft op de verbeurdverklaring van de onder 37 en 46 van bijlage II vermelde geldbedragen, is het terecht voorgesteld. Het oordeel van het hof dat de bewezen verklaarde feiten zijn begaan met behulp van die voorwerpen dan wel dat die voorwerpen geheel of grotendeels door middel van die feiten zijn verkregen, is zonder nadere motivering, die ontbreekt, niet begrijpelijk.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de verbeurdverklaring van de in de aan het bestreden arrest gehechte bijlage II genoemde voorwerpen, genummerd 37 en 46 en de onttrekking aan het verkeer van de in de aan het bestreden arrest gehechte bijlage II genoemde voorwerpen, genummerd 15 en 48, alsmede wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert de opgelegde gevangenisstraf in die zin dat deze drie jaren en een maand belooft, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1173

Zaaknummer: 11/05589

Wetsartikelen: 33a Sr

RECHTSPRAAK

Gegronde klacht met betrekking tot ontneming wederrechtelijk verkregen voordeel uit een feit waarvan betrokkene is vrijgesproken.

Het middel klaagt dat het hof mede een betalingsverplichting heeft opgelegd ter ontneming van voordeel dat is verkregen uit een feit waarvan de betrokkene is vrijgesproken.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het door de verdachte wederrechtelijk verkregen voordeel bedraagt, gelet op het onder 2.1 en 2.2 overwogene, fl. 617.300,- minus fl. 326.875,- = fl. 290.425,-.

Gelet op artikel 36e lid 6 Sr, dient bij de bepaling van het bedrag waarop het wederrechtelijk voordeel wordt geschat, de in voormeld vonnis van 24 juli 2001 aan de benadeelde partijen toegewezen vorderingen in mindering te worden gebracht. Het betreft de veroordeling aan de benadeelde partijen [betrokkene 1], [betrokkene 2] en [betrokkene 3] een bedrag te betalen van respectievelijk fl. 5.000,-, fl. 2.000,- en fl. 5.000,- en voorts de door deze benadeelde partijen gemaakte kosten te betalen (respectievelijk fl. 1.071,-, fl. 1.071,- en fl. 714,-). Het hof verenigt zich derhalve niet met het standpunt van de advocaat-generaal dat met de toegewezen vorderingen van de benadeelde partijen bij de bepaling van het bedrag van het wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening behoeft te worden gehouden, omdat de vorderingen immateriële schade betreffen. Het hof zal daarom in totaal fl. 14.856,- in mindering brengen op het onder 2.3 vermelde bedrag. Het hof schat het door de veroordeelde wederrechtelijk verkregen voordeel op fl. 290.425,- minus fl. 14.856,- = fl. 275.569,-, derhalve € 125.047,76.

De betrokkene is in de hoofdzaak vrijgesproken van het brengen tot prostitutie dan wel het ondernemen van handelingen waarvan de betrokkene wist of redelijkerwijs moest vermoeden dat de minderjarige [betrokkene 1] daardoor in de prostitutie zou belanden in de perioden van 17 oktober 1994 tot 5 juni 1996 en van 1 december 1996 tot en met 31 december 1996. Gelet daarop heeft het hof bij het ontnemingsbedrag ten onrechte het in de bestreden uitspraak aan die perioden gerelateerde voordeel betrokken (vgl. EHRM 1 maart 2007, nr. 30810/03 (Geerings tegen Nederland), ECLI:NL:HR:2008:BF0090, NJ 2008/497).

De klacht is derhalve gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-11-2013

ECLI: ECLI:NL:HR:2013:1157

Zaaknummer: 11/04366

Wetsartikelen: 36e Sr

ANNOTATIE

Onttrekking aan het verkeer bij vrijspraak

mr. dr. P.A.M. Mevis

Als altijd bij beslissingen over opgelegde sancties, slaagt een beroep in cassatie als de rechter in het bestreden vonnis of arrest niet uitdrukkelijk heeft vastgesteld dat aan de wettelijke voorwaarden is voldaan die het WvSr stelt, alvorens het opleggen van een sanctie mogelijk is. De strikte leer die de Hoge Raad al heel lang volgt en die dus niet alleen de onttrekking aan het verkeer geldt, is uit een oogpunt van legaliteit goed te begrijpen. Zie in dat kader ook het bepaalde in artikel 358 lid 4 Sv. De te gemakkelijke opvatting dat onttrekking aan het verkeer ook naast vrijspraak kan worden opgelegd, vindt zijn grens in de eis van artikel 36b Sr dat, niet tegenstaande zodanige vrijspraak, in het vonnis moet worden vastgesteld dat een (enig) strafbaar feit is begaan, alvorens onttrekking aan het verkeer kan worden opgelegd. De formulering geeft al aan dat zulks niet het ten laste gelegde feit hoeft te zijn. Het strafbare feit moet zijn begaan, en dat moet de rechter in zijn vonnis dus ook vaststellen, zonder dat het criterium van 'begaan' impliceert dat het strafbare feit van artikel 36b Sr wettig en overtuigend bewezen moet worden. Het bewijsrecht dat het WvSv kent voor de beantwoording van de eerste vraag van artikel 350 Sv is ook overigens bij toepassing van artikel 36b Sr niet van toepassing. Naast de vaststelling dat het feit moet zijn begaan, moet de rechter ook vaststellen dat sprake is van een strafbaar feit. In de moderne opvatting impliceert zulks dat het betreffende feit onder een strafbepaling te kwalificeren is, welke strafbepaling ook verbindend is, en dat geen sprake is van een rechtvaardigingsgrond. In geval van vrijspraak of ontslag van rechtsvervolging komt de rechter niet toe aan straftoemeting ter zake en dus ook niet aan mogelijk ad informandum gevoegde zaken. Ter zake wordt geen rechterlijke uitspraak gedaan in de zin van artikel 36b lid 1 onder 1 en 2 Sr, terwijl de Hoge Raad in HR 2009, 442 ook lijkt uit te sluiten dat de rechter, bij vrijspraak voor het ten laste gelegde feit, separaat vaststelt dat het ad informandum gevoegde feit wel door de verdachte is begaan. Dat heeft ook te maken met het feit dat de wet ook een bepaalde relatie tot het feit vereist (artikel 36c en art. 36d Sr) en ook daarin is met 'feit' bedoeld een ten laste gelegd feit, volgens de Hoge Raad in hetzelfde arrest. Onttrekking aan het verkeer is in dergelijke gevallen alleen mogelijk bij afzonderlijke beschikking (artikel 36b Sr jo. artikel 552f Sv). De relevantie van de noodzaak van deze zijweg

van onttrekking aan het verkeer bij afzonderlijke beschikking kan ter discussie worden gesteld nu het Openbaar Ministerie onttrekking aan het verkeer ook bij strafbeschikking kan opleggen. Ook in geval van onttrekking aan het verkeer bij strafbeschikking zal aan de wettelijke voorwaarden die het WvSr kent voor het opleggen van deze maatregel moeten zijn voldaan. Aangezien de verdachte i.c. van de gehele tenlastelegging is vrijgesproken staat voor hem in gevolge artikel 404 Sv tegen het vonnis geen hoger beroep open. Hoewel zulks niet in artikel 427 Sv te herkennen is, staat (daarom) in een geval als het onderhavige wel beroep in cassatie open; de Hoge Raad overwoog in HR 14 december 2010, NJ 2011, 19 dat de wetgever deze, voor een bepaalde wetswijziging bestaande mogelijkheid, waarschijnlijk per abuis heeft geschrapt. Dat betekent dat een gerechtshof een in een dergelijke situatie ten onrechte ingesteld hoger beroep moet verstaan als beroep in cassatie en de zaak naar de Hoge Raad moet doorgeleiden, in plaats van te volstaan met een niet-ontvankelijkheid in het hoger beroep. Voor het vervolg van de zaak is relevant dat de Hoge Raad de zaak zelf afdoet en wel door middel van een last tot teruggave van de inbeslaggenomen voorwerpen, waarbij het (louter feitelijk) oordeel van het hof dat het ongecontroleerde bezit ervan de gezondheid van dieren kan bedreigen kennelijk ondergeschikt wordt gemaakt aan hetgeen de Hoge Raad zelf aanduidt als 'redenen van doelmatigheid'. Dat doelmatige heeft dan kennelijk vooral betrekking op het voorkomen van verdere werklast en niet op het vrijwaren van de maatschappij tegen voorwerpen die daarin niet thuishoren. Zie over de materie van bovenstaand arrest recent ook Bleichrodt en Vegter, Sanctierecht, p. 301 en p. 303.